

Stockholm 2004-02-11

Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissvar på Effektivare tillsyn över energimarknaderna

Sammanfattning

Oberoende Elhandlare delar Statskontorets slutsatser att tillsynen av energimarknaderna måste förstärkas. Energimyndigheten har med nuvarande organisation och resurser inte lyckats hantera de problem som avregleringen av elmarknaden har medfört för de svenska hushållen och företagen.

Då myndighetens ansvar för tillsyn omfattar el, fjärrvärme och naturgasmarknaderna och de två senare står inför en avreglering är det ännu mer uppenbart att Energimyndigheten måste förstärkas. Elmarknaden kräver mer resurser och fjärrvärme och naturgas kommer att göra det och förstärks inte tillsynen är risken att den kommer att försämrats ytterligare stor.

Energimarknadsenhetens budget är idag ca 7 kr per hushåll och år för att ansvara för samtliga uppgifter rörande el, fjärrvärme och naturgas. Oberoende Elhandlares erfarenhet är att de problem som en svag myndighet skapar för elhandelsbolag som inte är vertikalt integrerade gör att konkurrensen begränsas. Det leder till högre elpriser, sämre service och mindre produktutveckling för hushållen.

Oberoende Elhandlare stödjer därför fullt ut och ser det som mycket angeläget att:

- Energimyndigheten delas och en Energimarknadsmyndighet skapas. Den kan med fördel samlokaliseras med PTS för att underlätta erfarenhetsutbyte och reducera de administrativa kostnaderna.
- Att den nya myndigheten tillförs minst 7 kr/hushåll ytterligare, dvs 35 mkr. Det kommer att stärka kundernas ställning på den av Vattenfall, Fortum och Sydkraft dominerade elmarknaden och leda till att konkurrensen förstärks. Den positiva effekten av en ökad konkurrens bedömer Oberoende Elhandlare leder till sänkta elpriser på mer än 7 kr/hushåll och år.

Övriga kommentarer och förslag

- Oberoende Elhandlare delar Statskontorets bedömning att tillsynen kan skärpas utan lagändringar. Myndighetens föreskrifter för tex leverantörsbyten, årsavläsningar och andelstal är tydliga, men följs inte fullt ut av nätbolagen. Om myndigheten använde sina befogenheter att utfärda viten och kräva in rapportering om leverantörsbyten och årsavläsningar skulle det ge nätbolagen incitament att höja kvaliteten i sin rapportering.

- Oberoende Elhandlare anser att införandet av ett nationellt anläggningsregister är mycket viktigt verktyg för att Energimyndigheten ska kunna övervaka och analysera elmarknadens funktion. Det skulle ge en tydlig bild av nätbolagens och elhandelsbolagens hantering av den kundinformation som är avgörande för en korrekt fakturering av elkunderna.
- Myndigheten måste öka informationsinsatserna till hushållen för att kompensera för den allt starkare marknadskoncentrationen. De tre stora, Vattenfall, Fortum och Sydkraft har hittills haft samma strategi, dvs att försvara sina kundstockar och öka dem genom uppköp av företag och inte genom att aktivt slåss om varandras kunder. Det gör att hushållen behöver stöd i att våga använda sig av reformen vilket är väsentligt då prishöjningen för el har varit mycket kraftigare för de passiva kunder än för de aktiva som tecknat avtal. Enligt Oberoende Elhandlares beräkningar har elpriset (utan skatt, elcertifikat och moms) för de passiva kunderna sedan 1997 ökat med 75 %, medan de aktiva kunderna fått en prishöjning med 25 %.
- Myndigheten måste, precis som i Norge och Storbritanien, följa upp hur många som använder reformen och byter elbolag. I Sverige har myndigheten valt att låta branschorganisationen Svensk Energi göra den uppföljningen genom TEMO undersökningar. Det skapar en onödig osäkerhet om de svenska hushållens användning av reformen.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell, ordförande